Konstnärernas Riksorganisation.

Växel/Office: +46 8 54 54 20 80
Hornsgatan 103, SE-117 28 Stockholm,
Sweden, www.kro.se

Finansdepartementet

fi.remissvar@regeringskansliet.se
oliver.sparrings@regeringskansliet.se

Stockholm den 27 oktober 2026

Remissvar avseende SOU 2026:24 - Mervärdesskatt vid uthyrning och överlåtelse av fastighet (dnr Fi2026/00876)

1. Inledning

Konstnärernas Riksorganisation har fått tillfälle att yttra sig över betänkandet Mervärdesskatt vid uthyrning och överlåtelse av fastighet, SOU 2026:24. Utredningen har haft i uppdrag att dels pröva om möjligheten till frivillig beskattning vid uthyrning av lokaler ska utvidgas till fler situationer än i dag, dels föreslå hur reglerna om justering av tidigare gjorda avdrag vid försäljning av fastighet ska ändras för att bli förenliga med EU-rätten. I det sammanhanget har utredningen även övervägt en möjlighet till frivillig beskattning vid överlåtelse av fastighet.

Konstnärernas Riksorganisation är en ideell förening som företräder cirka 3 500 yrkesverksamma bildkonstnärer, konsthantverkare och formgivare i Sverige. Konstnärerna bedriver i regel sin verksamhet som enskilda näringsidkare eller i egna aktiebolag med begränsad omsättning. Många konstnärer är inte registrerade för mervärdesskatt eftersom omsättningen understiger gränsbeloppet på 300 000 kr/år för försäljning av egna konstverk. Konstnärer är dock registrerade för mervärdesskatt om de har en årlig omsättning som överstiger gränsbeloppet eller har någon annan skattepliktig försäljning av varor eller tjänster. Vissa medlemmar

bedriver blandad verksamhet i mervärdesskattehänseende med både skattepliktig och undantagen försäljning.

För majoriteten av konstnärerna är tillgång till en egen, ändamålsenlig arbetslokal till rimlig hyra av stor betydelse och en förutsättning för att kunna utöva yrket. Vidare är konstnärers ekonomiska marginaler ofta mycket begränsade. Konstnärer är därför känsliga för ökade lokalkostnader och även måttliga förändringar av hyresnivån kan därför medföra negativa konsekvenser för möjligheten att fortsätta bedriva konstnärlig verksamhet.

2. Uthyrning av lokaler

2.1 Konstnärernas Riksorganisation anser att möjligheten till frivillig beskattning inte bör utökas

Utredningen indikerar att hyreskostnaderna sannolikt skulle öka för hyresgäster utan avdragsrätt om möjligheten till frivillig beskattning utökas. Det är riktigt att hyresgäster utan avdragsrätt redan i dag indirekt bär kostnader för mervärdesskatt, eftersom fastighetsägaren inte kan dra av ingående skatt och därför räknar in denna kostnad i hyran. Konstnärernas Riksorganisation bedömer dock att en utvidgad frivillig beskattning sannolikt skulle leda till en högre totalkostnad för många icke mervärdesskatteregistrerade konstnärer som i dag hyr lokaler utan mervärdesskatt. Dessa hyr ofta äldre och enklare lokaler, där den dolda mervärdesskatten i hyran normalt torde vara begränsad. En debitering av 25 procent mervärdesskatt på hela hyran skulle i dessa fall innebära en tydlig kostnadsökning för hyresgästen. Konstnärernas Riksorganisation tillstyrker därför utredningens förslag att möjligheten till frivillig beskattning inte ska utökas.

2.2 Konstnärernas Riksorganisation anser att begreppet stadigvarande användning bör utredas ytterligare

Utredningen föreslår inte någon ändring av kravet på stadigvarande användning. Konstnärernas Riksorganisation vill dock uppmärksamma att konstnärer i allt högre grad använder lokaler under kortare perioder, exempelvis för tillfälliga utställningar och försäljning av konstverk. Kravet på stadigvarande användning innebär att fastighetsägare i dag har ekonomiska incitament att låta vakanta lokaler som tidigare hyrts ut med frivillig beskattning stå outhyrda i stället för att låta icke mervärdesskatteregistrerade hyresgäster hyra lokalerna under kortare perioder. Detta leder till ett sämre resursutnyttjande på fastighetsmarknaden och att många affärslokaler står tomma i väntan på en ny mervärdesskatteregistrerad hyresgäst.

Konstnärernas Riksorganisation anser att reglerna bör utredas ytterligare i syfte att förbättra resursutnyttjandet och öka incitamenten för fastighetsägare att hyra ut vakanta lokaler under kortare perioder till icke mervärdesskatteregistrerade hyresgäster.

3. Överlåtelse av fastigheter

Konstnärernas Riksorganisation avstår från att yttra sig i denna del.

Stockholm som ovan,

Konstnärernas Riksorganisation

Katarina Renman Claesson
Förbundsjurist

Eva Månsson
Verksamhetschef